

ప్రేమ బంధం

శ్రీమతి మునిపల్లె సరస్వతి

గవర్న మెంటు స్కూల్లో యస్. యస్. ఎల్. సి. పాసయిన నేనూ, మా ప్రభాకరం గుంటూరు కాలేజీలో చేరాము. చిన్ననాటినుండి పల్లెటూరి వాతావరణములో మెలగిన మాకు బస్టి అంటే ఆదో కుతూహలముగా నుండేది. తిరగడనునేది మాయిరువురకు పరదాగానే వుండేది. చదువులో ఒకరి నొకరము తీసిపోయేవార్యముగాదు. చిన్ననాటినుండి ఒక మంచాన పరుండి, ఒక కంచాన తిని చివరకు పెద్ద య్యోగ యిరువురం వియ్యమందుదామనుకున్నాము గూడా చివరకు. మా పూరి పంతులు మాటద్వారా మా నాన్న నన్ను కాలేజీకి పట్టాడు. ప్రభాకరం తండ్రి గతించిపోయాడు. పున్న మూడేకరాలు పండింపజేసుకుంటూ, వాళ్ళమ్మ వంటివీడి నగలమ్మి నాతో వాణ్ణి చదువుకు పంపింది. క్రొత్తలో కాలేజీకి వెళ్ళాలంటే చాల భయంగా నుండేది. కాని రాసురాసు కాలేజీకి ఎప్పుడు వెళ్ళామా ... అని అనిపించే ఊజలాచ్చాయి. ఇది అందరబ్బాయిలకు అనిపిస్తూనే వుంటుండనుకుంటా!

కాలేజీకి శలవురాగానే ప్రభాకరం, నేనూ బయల్దేరేవార్యం. ఎక్కడై నా ఆడపిల్ల మా కంటబడితే యమయాతనలుపెట్టి పంపేవార్యం. వెక్కిరింపులు, నేళ్ళానోళ్ళాలును. ప్రతి బిజారు మాకు పరిచయమైన దనే చెప్పాలి. ఆడపిల్లల్ని గుర్తించడంలో మాదే పెద్దచెయ్యి. ఏపిల్ల ఏ స్కూల్లో చదివేది రూఢిగా చెప్పగల మేటివారలమయ్యాయి. పాపం, ప్రభాకరం నేను చెప్పినట్టు చేసేవాడు. వాడు ఫీజుకట్టలేక ఆవస్థపడుతూంటే కాస్త నేనే సర్దుబాటు చేస్తూండే వాణ్ణి. అందుచేత వాడు నాకు లోకువయ్యాడు. కాని ఒక్కమాటకూడా వాణ్ణి అని, వాడి మనసు బాధ పెట్టేవాణ్ణిగాదు ... అందుకే మళ్ళి యిద్దరికి స్నేహం బాగా కుదిరిపోయింది.

ఆ ఊజ కాలేజీకి శలవు. ఆదివారం గాబట్టి సినిమాలకు బయల్దేరారంతా ... ఆ ఊజ నేను, మా వాడు ప్రభాకర టూకీస్ కు బయల్దేరాం. మా ముస్తా బంతా వ్యర్థమైంది. ఆవరణలో కాలెటగానే తాటికాయంతి అక్షరాలతో "శ్రీలకు ప్రత్యేక ముగా టిక్కెట్లు యివ్వబడును" అని వ్రాసివుంది. ఆ బోర్డు చూడగానే మా నెత్తిన పిడుగుపడ్డట్టుయినది. ఆడపివనలు వేరయ్యాయనే మా బాధ. ఇదివరకు ఆడ వారికి మగవార్యకు వొకచోటే టిక్కెట్లు యిచ్చే వాళ్ళు. ఏ మహాసుభావుడు పుణ్యం గట్టుకున్నాడో... చల్లకువచ్చి ముత దాచుకున్నట్టుంటుందని తిరిగి వెళ్ళకుండా సినిమాచూచి, కాళ్ళీడ్చుకుంటూ కొంపకు జేరాము. లక్ష తిట్టుకున్నామ్. లక్షంటే రెండక్షరాలేగా అనుకుంటారేమో? .. అలాగాదు. తిట్టాల్సినవన్నీ, వాళ్ళంటే ఎంత ఖర్చుపెట్టాన్నా వాళ్ళు తెలియదు సరిగదా బుర్రగూడా పనిచేయదా సమయాలలో ... ఇప్పుడు నావంటివీడ జైర్రులు బారి నట్టుంటే మా వాడికి ఆలీబాబాకథలో దొంగలవీడ కిరసనాయిల్ పోసినట్టుంది. సినిమా వదిలొక జై శీతారాం అనుకుంటూ కొంపకు జేరాం. వుదయాన్నే మొఖాలు ప్రవేలాడవేసుకొని కాలేజీకి ప్రయాణ మయ్యామ్.

2

మా కాలేజీలో బానకి అంటే నాకు మహాయిష్టం. బానకి పచ్చని శరీరలావణ్యం, సొట్టబుగ్గల సోయగం, వంకులు తిరిగిన కేశ సౌందర్యం. బ్రహ్మ విలాసానికి సౌందర్యంలో బానకిని సృష్టించాడా... అన్నట్టుంటుంది. చిన్నప్పుడు కొవ్వలివారి జంపన వారి నవలలు చదువుతోంటే నాకేమీ తెలిసేదికాదు. మా పూళ్ళో ప్రేమించుకొని యిరువురు నూతిలోపడి మరణించారు.

వాళ్లు వేరువేరు కులస్థులు. అందుచేత అంతా వాళ్ళను ప్రత్యేకత్వమాపి నానామాటలనేవాళ్లు. నేనూ అన్నాను. అబద్ధమెందు? నేనూ ఏమిప్రేమలు, తన్నేవాళ్ళులేక ... అనే జాతిలో వుండేవాణ్ణి. మరి నాకు ఆజే రోగం అంటుకుంది. అన్ని రోగాల్లాకీ యీ ప్రేమ రోగం మహా చెడ్డదనుకుంటూ ... దీనికి మండేదైనా వుందో లేదోగాని ... 'జానకీ!' అని ఎవరైనా జానకీని పిలుస్తోంటే నా వొళ్ళు పులకరించి పోయేది. నావైపు ప్రేమతో వొక్కసారిమాస్తే చాలనుకునే రోజులు. అవి రాసురాసు నా పాలిటి భాగ్యలక్ష్మి ముందుకు తూలసాగాయి. కాని ఒక్కసంగతి. ఏమంది! అమ్మాయిగారికి నా సంగతి బాగా తెలిసిపోయింది. జానకీ ఒక్కోసారి పుస్తకాలు మరచివచ్చేది. కొన్ని తెచ్చినా ... నోటులు, అవి యివీ మర్చిపోయివచ్చేది. పాపం, మనసంతా నన్నుగూర్చి పనిచేసేదిగాబోలు. పుస్తకాలు మర్చిపోయిందని, నేనేవచ్చి యిచ్చేవాణ్ణి. క్లాసుకాగానే అంతాచేరి గోలచేసేవాళ్లు. ఎలాగయినా మగవాణ్ణి గనుక, అందులో జానకీ నా కిష్టమైనదిగాబట్టి, ఏవో సిగ్గుదోతరలు నాలో నిండివుండుటచే, ముసీముసీ నవ్వులు నవ్వుకునేవాణ్ణి. నానవ్వులో 'నా జానకీ' మీద ప్రేమ నిండివున్నదనే తెలిసిపోయేది. ప్రతి బజారులో నేనే వుంటానని తెలిసిన జానకీ నన్ను చూడగానే కొరకొరలాడేది. కాని ఒక్కగంట నేపటిలోనే చిరచిరలు మటుమాయమయ్యేవి. ఎవరైనా వుంటే చిరునవ్వుల వలపులతో స్వాగతం యివ్వడము. ఏంటో జానకీ మనస్తత్వం నాకేగాదు, నాప్రెండే ప్రభాకరానికికూడా, తెలిసేదిగాదు. ఆమె ప్రవర్తనను మేమిద్దరం కనిపెట్టలేకపోయాం.

అప్రయత్నముగా ఒక రోజు, 'జానకీ', జానీ అనే పిలుపులు కారణకే ద్వారంలో వినిపించాయి. అక్కడ జానకీ మాముండే నడుస్తోంది. వెనుకకు తిరిగి చూశాం. సరళ, నిమ్మివస్తూ జానకీని పిలుస్తున్నారు. పిలుపువిన్న జానకీ పామువలెనన్న జడను

ఒక్క పూపుతో ముందుకువచ్చిపడేలా వెనుక్కు తిరిగింది. వెంటనే మా ఆకారాలూమాచి చిన్న సంపెంగ రేకుల్లావున్న పెదపులవై చిరునవ్వు ప్రసాదించింది. జానకీతో కలుసుకొనవలయునని నిమ్మి, సరళ వడిగా వస్తూ మమ్మల్నిచూసి భయపడ్డారు. సరళ నిమ్మిలో ఆంబోంది. "అడుగో ఆ నూరిగాడు - పట్టి రాడీ పెధవ. ఆ ప్రక్కనున్న ప్రభాకరాన్ని పాడుచేస్తున్నాడు" అని తన అక్కసంతో వెళ్ళబోనుకుంటోంది. ఆ మాటలు నా చెవినబడ్డాయ్. సమయం వస్తుందిలే అని తలపూపి వూరుకున్నా, అదిమా వాడికి కూడా చెప్పాను. కాని మా వాడికి సరళ అంటే ప్రాణం. గాబట్టి ఎక్కువ పట్టించుకోకులే... ఏదో అన్నది అని నన్ను సరిదిశాడు.

3

యఫ్. ఎ. రెండవభాగము గనుక మా వాడు, నేను బజార్లకు స్వస్థిచెప్పాము. పరీక్షల సర్దుబాటులో యితర ప్రపంచాన్నే మరచిపోయాము. మాకు భిన్నం గల్గించడానికి సరళ, జానీలు వచ్చేవాళ్ళు. కాని వాళ్ళతో సోదిపెట్టుకోకుండా అవతలికి దాట బంపేవాళ్ళమే. అందుకనివాళ్లు పరీక్షకు వెళ్ళేముందు మమ్మల్ని ... "అబ్బో, పూర్ణబ్రహ్మచారలయ్యోరు ఏరు" అని వాళ్ళల్లోవారు అనుకుంటూండేవాళ్లు. కాని మేము నవ్వుకునేవాళ్ళము. అనుకోని రీతిగా మేమిద్దరం పరీక్షల్లో చక్కగా ఆస్కర్ చేశాము. జానీ చివరరోజు పాపం సరిగా వ్రాయలేదని చెప్పింది. మా వాడు "అయినా గొప్పింటి పిల్లలకు చదువెందుకు" అన్నాడు. ఆ మాటకు జానీ... "రోడ్ల వెంట తిరిగే రాడీలంటే మేము చదువుకోక ఏమిచేయ మంటావు? ... మరి దిగులుగదూ! ... అంది." ఆ మాట నన్నేనని అనుకున్నా ... మరునాటి సాయం కాలం అల్పాహారవిందు జరిగింది. ఆ రోజు జానకీని చాల గోలచేయ ప్రయత్నించాముగాని ... పిలుపడలే. అందుకు జానకీ వైదై సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చింది. కాని లోపళ్ళు పుట్టేడు దిగులు. పాపం, జానకీ అవస్థ నేనిప్పటికీ మరచిపోలేదు.

తర్వాత ఘోటో అన్నారు. ఆ సంతోషంమీద వున్నామంతా ఘోటో గ్రాఫర్ రానేవచ్చాడు. మా వాడికి సరళ ప్రక్కన నిలబడాలని వాడికోరిక, నేను జానకి వెనుక నిలబడాలని, చివరకు మా పూహలన్నీ పటాపంచలయ్యాయి. పొడవుగానున్న నన్ను సరళ వెనుకకు పంపాడు ఘోటో గ్రాఫర్, ప్రభాకరాన్ని జానకి ప్రక్కగా నిలబెట్టాడు. నిజంగా నాకంటే వెంట నీరు గిర్రున తిరిగిందనుకున్నా ... వాణ్ణి బయటకు రానిచ్చి తన్నాలనుకున్నా ... వెధవపీనుగ అని ఎన్నెన్నో తిట్టా ... జానకి నా వైపు ఎన్నో సార్లు చూసింది. కాని ఏమిలాభం? గుటకలు మింగి పూరుకున్నాము నేనూ మా వాడు. మంచి పరిచయం ముందుటచే సరళ, జానీ వాళ్లు కలసి మాతో సినీ మాకు బయల్దేరారు. ఇదో గోల యీ సినీమా వాళ్లు ప్రత్యేక స్థల నిర్ణయాలు చేశారుగదా ... ఏదో గడచిపోయింది. ఎవరికొంపలకు వాళ్ళు జేరారు.

మరునాడే మా ప్రయాణం. మళ్ళీ పల్లెటూరిగోల. కాలికి బలపంగట్టుకోని తిరిగి వాకు యీ పల్లెటూరు యనులోకంగా గన్నడేది. ఒక్క కాలేజీపిల్లగూడా గన్నడేది గాదు. ఎవరై నా కనిపించిన తుర్రున యిండ్ల లోకి దూరేవాళ్లు. సినీమా పాటలు పాడనేసాడరు. డ్యాన్సులు అంతకంటే ఊన్యం. ఎదుటకు రానివాళ్ళు ఎగరమంటే ఏమెగురుతారువాళ్లు, ఇదో ప్రపంచ మురా నాయనా ... మళ్ళీ కాలేజీ ఎప్పుడు తెరుస్తారోనని రోజూ ప్రేళ్లు లెక్కవేసుకోడంతో రిజల్టు గూడా తెలిసిపోయాయి. అదృష్టంవలన నేనూ ప్రభాకరం పాసయ్యాము. జానీ పూర్తిగా తప్పింది. సరళ ఒక్క పార్ట్ అయింది. ... మా యింట్లో కలకలము బయల్దేరింది. నా పరీక్షా ఫలితం విన్న నాన్న పెళ్ళిచేయాలని సంకల్పించాడు. ఈ మాటవిన్న నా కరీరం చెనుటబిందువుల్లో నిండిపోయింది. మంచం లోని నాయనమ్మ నన్నొక యింటివాణ్ణిచేస్తే చూస్తుం దట. 'పిల్లికి చెల్లాటం, ఎలుకకు ప్రాణసంకటంలా వుంది.' ఈ విధంగా బజార్లలో తిరిగే నాకు బంధం పడితే ... అమ్మ బాబో, ఇక ఆదికథ తిరగనిస్తుందా?

చీపిరికట్ట తిరగవేయదూ! నా వొల్లు వణకినట్లయింది. మధ్యరకంలా నలిగిచస్తోన్న కుటుంబా లెన్ని వున్నాయో అన్నీ నా కండ్లముందు గోచరించినట్లయింది. ఆ దిగుల్లోనే ఏజవాబు చెప్పకుండా కాలేజీకి దారితీశాను. మా వాడూ తోడయ్యాడు. బాబూ ... బ్రతికి బయటపడ్డానురా ... నన్నా

నవంబరు ఒకటవ తేదీన పశ్చిమ బెంగాలు గవర్నరుగా అధికార స్వీకారం చేసిన కుమారి ఎద్దుజ నాయుడు

మా వాడితో. 'ఏంటన్నాడు. ఈ కథంతా చెప్పేక ఘోటోన నవ్వాడు.

4

జానకి లేని లోటు రోజురోజుకు మరింత బాధని పించింది. నాకేగాదు. సరళ లేకపోవడంతో మా వాడికి ప్రాణం వునూరుమంటోంది. దానికి తోడు లెసన్స్ మరీ ఎక్కువయ్యాయి. ఆరోజు గాంధీ

జయంతి. గనుక మాకాలేటికి తలవ్రుచ్చారు. మా వాడు ఎందుకో స్టేషన్ కు పొదామారా! అన్నాడు. తలనొప్పితో బాధపడుతున్న నేను 'రాలేనారా' అన్నా... కాని వాడు నామాట వినుకుండా "వస్తావా? రావా?" అని పట్టు పట్టాడు. చివరకు పప్పుకొని యిద్దరం స్టేషన్ కు పోయాం. మాకు పరిచయమైన వాళ్ళు చాలమంది కప్పడి "ఏమిరోయ్ ... యీ రోజు ఏదో ఎక్కువేకాకే" అని అనడము మొదలెట్టారు. బండి గుడివాడ పోవడానికి నిల్చివుంది. మా యిద్దరినీ చెరో-త్రోవయింది. ప్రతికంపాట్ మెంటు గాలించాం. నాకు పది అడుగుల దూరంలో ప్రభాకరం యీలవేసి పిలిచాడు. నాలుగడుగులల్లో వాణ్ణి కలుసుకున్నా... బండి సాగింది రాక్షసిబాగు పొగతో... నేను వురవడిమీద తలుపు నానుచేసుకొని కిటికీని గట్టిగా పట్టుకున్నా... ప్రభాకరం లోపలున్నాడు. ఎలాగో కప్పపడి సిగరెట్ తెలిగించి రైలు పొగతో, నా పొగను తీసంచేశాను. సిగరెట్ పొగ వలయాలు ముచ్చు రైలు పెట్టెలోకికూడా దూసుకుపోతోంది. ఇంతలో కమ్మని కంతం వినిపించింది. అలాకిటికిలా గుండా తొంగిచూశా.... "జానకిని కూడా మరపించే పిల్ల" ఎక్కడలేని ఆనందం పెల్లబికింది. "ఏయ్! బుద్ధిలేదా? ఏంటీ ఆ పొగ, నువ్వునూ;" ... అంది. నాకు కోపం రాలేదు. కిటికీలోకి తలపోసిచ్చి... "అబ్బో... మీరు-మీ స్నో కం పూ... బుద్ధిలేదా..." అన్నాను. ఆ అమ్మాయి ముఖంలో కోపమే కోశానా కనిపించలేదు. ఆ పిల్ల ప్రక్కనున్న అమ్మాయికి మాయిద్దరి తంతూ తెలిసి పోయింది. నేను ప్రభాకరం వొక్కటేనని... ఆమె యీ పిల్ల అక్కయివుంటుందని గ్రహించా... ఆమె చేతిలో ఆంధ్ర ప్రభ వుంది. ప్రభాకరం తలుపు తీశాడు. నేనూ మెల్లగా లోపలకు ప్రవేశించా. పుస్తకమడగరా అని వాడిచెలిలో వూదా... వాడు నిజంగానే ఆమెను పుస్తకమడిగాడు. ఆమె ముఖం కోపంతో కండగడ్డలావుంది. దానికితోడు వీడి కూలటకీ ఆమె మండిపోయింది. నేనివ్వనంది. ఆకంపాట్ మెంట్ లోని వాళ్ళకు మా ప్రసక్తి పట

లేదనుకుంటూ. అంతా భగవగ్గిత విషయాలు, వాళ్ళ కోడళ్ళ ప్రతాపాలు చెప్పకుంటున్నారే గాని మా విషయం... మర్చిపోయారంతా. వాళ్ళను గురించి ఏవో చెప్పకుంటున్నా మనుకున్నారూ యిద్దరక్క-చెల్లెళ్ళూ... వుండండి ప్రక్కస్టేషన్ వచ్చాక... అని చెల్లి అంటూంటే కాదుకాదు గొలుసులాగి రిపోర్ట్ చేస్తా నంటుంది అక్క. ఇదంతా విన్న నేను వూరకుండలేకపోయా. 'అమ్మాయి! గొలుసులాగితే మీ దగ్గర 50/ రూ తక్కినది పుచ్చుకుంటారన్నాను. ఆ మాట విన్న పెద్దామెకు కళ్ళు ఎల్లబారాయి. 'ఈ కాలేటికట్టవాళ్ళకు మట్టుమర్కాదలు వుండవు.' అంది. మావాడు. 'అబ్బోతమకండి!' అన్నాడు. ఆమె 'చర్రనలేచి తమకం, జంకం వుండండి.' అని గొలుసు లాగపోయింది. చెల్లెలువారింపగా ఆగండం తప్పింది. ఆసల వీళ్ళది ఏవూరో... అనే ఆనుమానం గల్గింది. పెద్దమ్మాయి కన్నా చిన్నమ్మాయికి మేమలా వెంటపడిరావడం యిష్టంలాగుంది. అక్కకు తెలియకుండా చెల్లెలు టికెట్ మాపింది. దానిమీద 'గుడివాడ'నివుంది. ఇంతలో బండి ప్రక్కస్టేషన్ కు దూకుడుమీద వచ్చిపడింది. మేమిద్దరం జనంనుండి తప్పకుంటూ బండి దిగాము. 'వహీదా... చీరియో!' ... అని అంటూ నవ్వుకుంటూ అటుఇటు పచార్లు చేశాము. మళ్ళీ బండి మాయమయింది. మేమిద్దరం పెద్దమ్మాయి భోసుమతనివాడు చిన్నమ్మాయి వహీదా అని నేను వాదించుకుంటూ ... తర్వాత బండికి మోగదులకు జేరామ్.

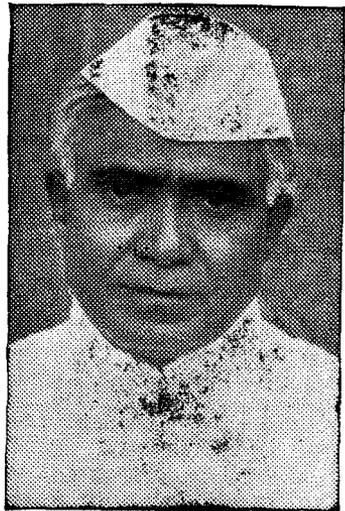
బి. ఏ పరీక్షలు వాటంతటవే దొర్లకొని వచ్చాయి. కడుపులో చేతులెట్టి జేవివట్టుంటుంది. దానికితోడు మానాన్నకు, నా పెండ్లి విషయం జరుపుతూ ఏమాట చెప్పడంలేదని గుర్తుకొచ్చాయి. నేనొక వింత ప్రపంచంలో వున్నాననిపించింది. బి. ఏ. పరీక్షలయ్యాక యింటికి వెళ్ళుబుద్ధి గాలేదు. నాల్గు రోజులు గుంటూరులోనే గడిపాను. ఇకతప్పదని యింటికి బయల్దేరాము. వాక్కిలో అడుగెట్టగానే మానాన్న 'పెండ్లిమాట' అంటం నాచెవినిపడింది. ఇక నేమి చేయాలో తెలియక తలవ్రాసాను.

పంచాంగం చూపించారు. మానాన్న నాకు తెలియకుండానే పెండ్లికూతుర్ని నిశ్చయించినట్టుగా తెలిసిపోయింది. నేనాసమయంలో యజ్ఞ పశువులా తయారయ్యా...మా వాడూబయల్దేరాడు. మేమంతా నలుగురయిదుగురం ప్రయాణమయ్యాము. రైల్వే స్టాన్ గానే ఏవో పిచ్చిపూహాలునాలో నాట్టపూడాయి. ఇదివరకు ఎగతాళిచేసిన పిల్లలు ఆ బండిలోనే వున్నట్లునిపించింది. క్రమేణ నాచూపులు బారులు దీరివున్న పొగమళ్ళులోకి దూసుకుపోయాము. ఉదయం 7 1/2 గం గుడివాడలో బండి ఆగింది. ప్రక్క పల్లెటూరికి కాలి మార్గం...నా వాళ్లు మండింది. యీ పెళ్ళి పెత్తనదారులు యిష్టంవచ్చినట్లు చేస్తారు. వినకపోతే చావమంటారు. ఎక్కడలేని వోర్ష వహించి ఓ రచ్చబండ దగ్గరకొచ్చాము. అక్కడే వున్న పిల్ల తండ్రి యింటికి తీసికెళ్ళారు...ఆ ప్రయత్నంగా ఓపిల్ల తొంగిచూసింది. ఎవరో ననుకున్నా...ఆ పిల్ల! రైల్వే మేము చూసినపిల్లే...నాకు ఎక్కడలేని సంతోషం పొందివచ్చింది. ఇంతకూ మానాన్న మాట్లాడింది పెద్దమ్మాయిసట. నా గుండె రులుగుంది.

5

అన్నిప్రయత్నాలు జరిగినవి. మేళతాళాల శబ్దము మిన్నుముట్టుతున్నది. కాని పెళ్ళికొడుకంత నేపటికి పీటలమీద కూర్చోడానికిరాలేదు. పెండ్లికొడుకు ఉనికినిగురించి ఏమూల చూచినా గుసగుసలు బయలు దేసినవి. దాంతోపాటు పెండ్లికూతురు చెల్లెలు కనుపించకపోయేసరికి నలుగురు నానానిధాలుగా మాట్లాడసాగారు. ఉభయపెండ్లివర్గాలవారు ఎవరి మటుకువారు నోరుమెదపక యూరుకున్నారు. పెండ్లి ఆగిపోయింది. కాని నేను, పెళ్ళికూతురు చెల్లెలు ఎక్కడికి పోయింది ఎవరికి తెలియదు. వెనుకముందు ఆలోచించకుండా ఆ నాటి రాత్రి...మాపలాయనం పూల్లో వుదయాస్తే కల్లోలంకల్గించిందనుకుంటూ... కాని నా కాగినం ప్రపంచమే గోచరించలేదు. నేను మా కనకంతో బొంబాయిలో

యిలో మెరకాను. ఉద్యోగం కొరకు పట్టుమంతా గాలించాను. చివరకు బొంబాయిలో స్టీమర్లమీద తనిఖీదార్ గా నెలకు 300/రూ...ఉద్యోగం దొరికింది. మేమిద్దరం రిజిస్టర్డ్ పెండ్లిచేసికొనిసంసారం సాగించాం...బొంబాయి మాకొక స్వర్గంలానిపించింది. సిక్కు

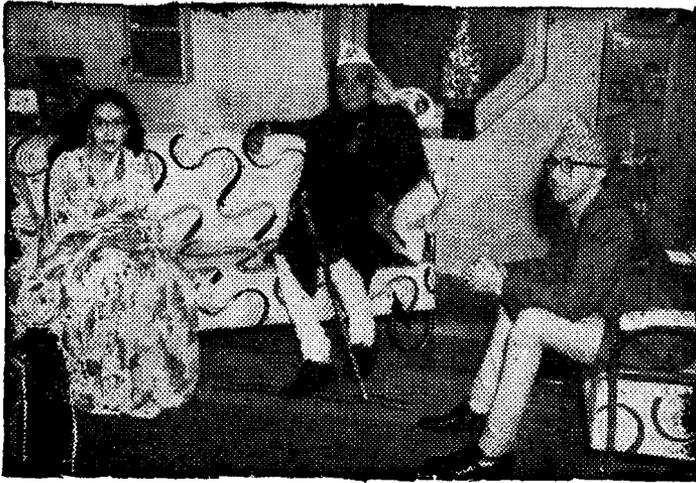
కేరళ రాష్ట్ర ప్రధాన గవర్నరు శ్రీ బి. రామకృష్ణరావు

స్నేహితుల సాంగత్యమువలన గడ్డంపెంచా...పజిల్స్ వూర్తి చేయడం ఆలవాటయింది. ఇంటిమీద బెంగ గల్గినా మా కనకం పొందువల్ల బెంగకాస్తూ మాయ మయ్యేది. కాలచక్రం గిరునతిరిగిపోతోంది. నా అదృష్టంవలన క్రాస్ వడ్సెలో 24000/- రూ వచ్చాయి. ఆరోజు పత్రికలో నా అడ్రసును వివరించారు పత్రికవారు. మా మామగణితో ఆలవాటుంది - పత్రిక చదవడం ఏరోజు మొనివేయరు. నా అడ్రసు చూచిన మామగారు వస్తారనుకున్నా... ఇల్లు మార్చినేయడమే మంచిననుకున్నా. యిల్లంతా సరిచేయమని కనకాన్ని పురమాయిం చాను

ఇంట్లో మామరళి గోలతో “వద్దులండి. వచ్చినా ఏమనరు” అని మా ఆవిడ సరిదీసింది. కాదని బండి కొరకు బయల్దేరాబజారుకు. నేననుకున్నంత పనీ జరిగింది. రానేవచ్చారు మా మామగారు. ఆయన చుట్టుతో నా సిగరెట్ పొగగల్పింది. ఆయన్ని చూడగానే నా మొహాన నెత్తురుచుక్కలేదు. నావేషం చూచిన మామామగారు మండిపోతారనుకున్నా... తలకు వల్లనిమల్లర్, బాగాపెరిగిన గడ్డం. ఖరీదుగల్గిన పేంట్, ధైర్యం తెచ్చుకొని మామామగార్ని ఆవ్యంబించాను.

ఇంటిలోనుండి ‘నాన్నా ! ... కాఫీ...’ అని

వస్తున్న మురళిని మాకారు. ఆయన కోపం పటాపంవలైంది. నేను లోపలికి వెళ్ళాను. మాకనకం నాతత్తరపాటును మాచి విస్తుపోయింది. వరండాలో కూర్చొని వున్న మామామగార్ని చూపాను. మా ఆవిడ భయపడుతుండనుకున్నా కాని అదేమీ జరుగలేదు. ఇంటివిషయాలు చెప్పాడు. అంతా అయ్యాక, ‘కనకం! మీనాన్న గారేమన్నారూ’ అన్నాను. ‘అ... ఏమంటారు? మనకు కల్గిన తుపాసుకు మన మురళి ఆదుకున్నాడు.’ అని ముసి ముసినవ్వులు నవ్వింది. మామామగారు చివాట్లు పెడతారని భయపడిన నేను ధైర్యంగానే మెలగాను.

నేపాలులో రాష్ట్రపతి రాజేంద్ర ప్రసాద్ సాహార్యపర్యటన సందర్భమున రాజదంపతులతో నున్నప్పటి దృశ్యము